

PÖYTÄKIRJA

Kokous **Häkkikosken eteläpuolen tulvapengeryhtiön II järjestäytymiskokous**
Päivämäärä **25.8.2022**
Aika **10:00**

1. Kokouksen avaus

Kokouksen koollekutsuja Jukka Silvola avasi kokouksen ja kertoi pengeryhtiön järjestäytymisen tarpeesta ja penkereitä koskevasta lainsäädännöstä.

2. Puheenjohtajan, sihteerin ja pöytäkirjantarkastajien valinta

Kokouksen puheenjohtajaksi ja sihteeriksi Jukka Silvola. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Hannu Aitto-oja ja Niilo Aitto-oja valittiin pöytäkirjantarkastajiksi.

3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous on kutsuttu riittävän aikaisin ja ELY-keskuksella on vesilain valvojana ollut oikeus kutsua kokous koolle. 5.5. järjestetty järjestäytymiskokous ei ollut päätösvaltainen, koska kokouksessa paikalla ollutta äänimäärää ei voitu todeta. Yhtiösopimuksen mukaisesti on järjestetty toinen kokous, joka on päätösvaltainen läsnä olevien luku- ja äänimäärään katsomatta. Tämä kokous katsotaan siis päätösvaltaiseksi.

4. Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin kokouskutsun mukaisena.

5. ELY-keskuksen puheenvuoro

Vesitaloussuunnittelija Miikka Annunen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta piti ELY-keskuksen puheenvuoron. Aikaisemmin penkereiden kunnossapitotöitä on tehty kokonaan valtion kustannuksella. Enää niin ei voida kuitenkaan toimia. ELY-keskuksen rooli on nykyisin avustava ja ELY:n kautta voi hakea rahoitusta kunnossapitotöille ja dokumentoinnin laadintaan. ELY-keskus voi esittää rahoituksen myöntämistä Maa- ja metsätalousministeriölle, joka tekee päätöksen rahoituksesta. Avustusprosentti on 50-70%.

Pengeryhtiöllä on kuitenkin merkittävä rooli, koska sen täytyy olla rahoituksen hakija. Esimerkiksi kunta voi toimia myös rahoituksen hakijana, jos vastuun siirtämisestä kunnalle on erikseen sovittu. Vaikka aikaisemmin valtio on toiminut aktiivisesti penkereiden kunnossapittäjänä, on pengeryhtiö kuitenkin aina ollut penkereen omistaja.

ELY-keskus on ollut penkereiden luokittelutarpeeseen ja dokumentaation laatimiseen liittyen yhteydessä Merijärven kuntaan ja Oulaisten kaupunkiin. Kuntien osalta asiaan on suhtauduttu hieman nihkeästi. Tämän vuoksi saattaa käydä niin, että dokumentaatiovelvoite kaatuu pengeryhtiöiden niskaan. Neuvotteluita kuntien kanssa tuki vielä jatketaan.

Lisäksi Annunen kertoi pengeryhtiöiden velvoitteista penkereisiin liittyen. Penkereille tehdään patoturvallisuuslain mukainen luokittelu, joka määrittää tarkemmin pengeryhtiön velvoitteita ja tehtäviä toimenpiteitä. Niistä tarkemmin patoturvallisuusviranomaisen puheenvuorossa.

Puheenvuoron lopuksi Annunen esitteli internetin tulvakarttapalvelua, jonka avulla voi tarkastella laadittuja tulvaennusteita ja tulvan leviämistä eri tulvatilanteissa.

Tulvakarttapalvelu löytyy osoitteesta:
<https://paikkatieto.ymparisto.fi/tulvakartat>

6. Patoturvallisuusviranomaisen puheenvuoro

Kari Kaijankoski Kainuun ELY-keskuksesta piti patoturvallisuusviranomaisen puheenvuoron. Kaijankoski kertoi verkossa julkaistusta patoturvallisuusoppaasta sekä vuonna 2009 voimaan tulleesta patoturvallisuuslaista, joka koskee myös tulvapenkereitä.

Patoturvallisuuslain tarkoitus on varmistaa padon/penkerein turvallisuus sen elinkaaren aikana. Lisäksi lain tavoitteena on, että mahdollisessa onnettomuustilanteessa vahingot jäisi-
 vat mahdollisimman pieniksi.

Oulaisten ja Merijärven penkereille ollaan tekemässä patoturvallisuuslain mukainen luokittelu. Padot/penkereet luokitellaan kolmeen luokkaan.

Ote patoturvallisuuslaista:

1) 1-luokan pato, joka onnettomuuden sattuessa aiheuttaa vaaran ihmishengelle ja terveydelle taikka huomattavan vaaran ympäristölle tai omaisuudelle;

2) 2-luokan pato, joka onnettomuuden sattuessa saattaa aiheuttaa vaaraa terveydelle taikka vähäistä suurempaa vaaraa ympäristölle tai omaisuudelle;

3) 3-luokan pato, joka onnettomuuden sattuessa saattaa aiheuttaa vain vähäistä vaaraa.

Luokittelua ei tarvitse tehdä, jos patoturvallisuusviranomaisen katsoo, että padosta ei aiheudu vaaraa. Tällaiseen patoon sovelletaan kuitenkin, mitä 15 §:ssä säädetään padon kunnossapidosta, 16 §:ssä padon käytöstä, 24 §:ssä onnettomuuksien ehkäisemisestä ja 6 luvussa näiden säännösten valvonnasta.

Kaijankoski kertoi tulvapenkereisiin ja patoihin liittyvistä velvoitteista sekä niihin liittyvistä lain edellyttämistä dokumenteista. Patoturvallisuuslain mukaan lähtökohtaisesti padon omistaja eli tässä tapauksessa pengeryhtiö on velvollinen laatimaan tarvittavat dokumentit.

Penkereiden luokittelun tekee ELY-keskus alustavan vahingonvaaraselvityksen perusteella. Vahingonvaaraselvityksen voi laatia esimerkiksi jokin asiantunteva suunnittelija.

Keskusteltiin Häkkikosken eteläpuolen penkereen vahingonvaarasta ja mahdollisesta lopullisesta luokasta. Kokouksen näkemyksen mukaan 3. luokka voisi tämän penkereen kohdalla olla järkevin.

7. Oulaisten kaupungin edustajan puheenvuoro

Oulaisten kaupungin edustajaa ei ollut kokouksessa paikalla. ELY-keskus on pyytänyt ennen kokousta kirjallista kannanottoa Oulaisten kaupungilta, mutta sellaista ei ole saatu. Suullisessa keskustelussa kaupungilta on kerrottu, että aikaisempi kaupungin kanta asiaan ei ole muuttunut. Oulaisten kaupunki ei halua ottaa pengeryhtiön vastuita hoitaakseen.

Kokouksessa käytiin keskustelua kaupungin roolista penkereiden ja pengertien hoitoon liittyen. Kaupungin ulkoilureitti (pyöräilyreitti) kulkee penkereen päällä, mutta nyt kaupunki haluaa irtisanoutua penkereen asioista kokonaan. Kokouksen vahva näkökanta on, että esimerkiksi resurssipula ei ole käypä selitys sille, että kaupunki ei voisi ottaa osaa penkereiden asioista huolehtimiseen. Penkereiden hoitaminen on kokouksen näkemyksen mukaan myös kaupungin velvollisuus.

Kokous velvoittaa Oulaisten kaupunkia ottamaan pengeryhtiöiden asian uudelleen käsitte-lyyn kaupungin toimielimissä.

8. Toimitsijoiden valinta

Kokous päätti valita toimitsijamieheksi Valio Takalo-Eskolan, Tapani Sipilän, Hannu Aitto-ojan ja Mauri Myllykankaan. Päätoimitsijaksi valittiin Tapani Sipilä.

9. Jatkotoimenpiteet

ELY käy neuvotteluja edelleen kuntien edustajien kanssa mahdollisista vastuujaosta penkereiden suhteen.

10. Muut asiat

Kokouksen pöytäkirja laitetaan nähtäville Oulaisten kaupungin verkkosivuille.

Keskusteltiin luokitteluprosessin etenemisestä ja aikataulusta.

Kokous päättyi klo 11:02


Jukka Silvola
Puheenjohtaja ja Sihteeri


Hannu Aitto-oja
Pöytäkirjan tarkastaja


Niilo Aitto-oja
Pöytäkirjan tarkastaja